

19.58x31.81	1	עמוד 33	שיעור חופשי	08/05/2017	58411109-9
מוזיאון ארצות המקרא ירושלי - 81026					

משפטו של דוד המלך

במוזיאון המקרא בירושלים עמלים על פעילויות חינוכיות מרתקות בעקבות התערוכות - כמו למשל משפט פלילי לדוד המלך, על פרשת נבל הכרמלי

– חידת קיאפה", שבהשראתה יזמה קמחי פעילות שעיקרה עריכת משפט ציבורי לדוד המלך בפרשת נבל הכרמלי. לקראת המשפט מקבל המורה לתנ"ך ערכת למידה שכללה בין היתר את סעיפי האשמה: סחיטה באיומים וקשירת קשר. התלמידים מגבשים את טיעוני הסנגוריה והקטגוריה, מנסחים את השאלות לעדים – וביום המיועד מגיעים למוזיאון ועורכים את המשפט עצמו.

את המשפט שנערך לפני שבועות ספורים ניהלה השופטת הבכירה בדימוס נורית אחיטוב על פי כל הכללים, והמחזה, דיווחה קמחי, היה מרתק גם לתלמידים, גם למורים וגם לצופים. "משפט חינוכי לדמות מקראית הוא הזדמנות מצוינת לחבר את התנ"ך וההיסטוריה הקדומה שלנו למציאות העכשווית ולסוגיות רלוונטיות לעולמם של בני הנוער, תוך יצירת חווית למידה משמעותית ושונה. התלמידים מחיים מחדש אירוע היסטורי מתולדות עם ישראל באמצעות כלי שיפוט מודרניים, וכמובן שותפים להכרעת הדיון".

דוד המלך, אם תהיתם, זוכה מאשמת סחיטה באיומים, אך הורשע בקשירת קשר. התלמידים הרוויחו למידה משמעותית מתוך התנסות ומעורבות, ובתוך כך נחשפו לסוגיות מוסריות חשובות, ללשון המקראית וגם למושגים מעולם המשפט הפלילי. קמחי בטוחה שאת השיעור הזה התלמידים לא ישכחו – וסביר להניח שהצדק איתה. יעל אפרתי

בזיכרונו, תעורר את סקרנותו ואולי אפילו את רצונו לשוב למוזיאון".

מטבע הדברים נערכת הפעילויות לילדים ונוער סביב התערוכות המתחלפות במוזיאון, וזאת שמתקיימת סביב "אלים, גיבורים ובני תמותה" מיוערת לתלמידי בתי הספר היסודיים וכוללת שני שלבים. תחילה, נערך לילדים סיור מודרך בתערוכה, הכולל הסבר מול פוסטר המציג את סוגי המכלים והקנקנים הטיפוסיים לתקופה המדוברת ביוון. בשלב השני נערך המשחק המוכר "21 מי יודע": תלמיד אחד בוחר כלי (מתוך 82 הכלים המוצגים בתערוכה), וחבריו לכיתה צריכים לגלות במה בחר, באמצעות שאלות שהתשובות עליהן הן אך ורק כן או לא.

בעזרת המשחק הפשוט, רוכשים התלמידים ידע רב. כך למשל, כשמתברר שצבעו של הכלי אדמדם, קל לשייך אותו לקרמיקה המינואית; וכשיגיעו הילדים לביקור חוזר במוזיאון, הם כבר יידעו שלצבע הכלי יש משמעות. "במעט מאוד מלל ובהרבה התבוננות, עוברים התלמידים חוויה חיונית. הם לומדים שהם יכולים להפיק ידע רב ולהסיק מסקנות רק מתוך מה שהם רואים", מסבירה קמחי. כך, למשל, הם יראו בתערוכה אישה הרוחצת את גופה בשמן, ובפעם הבאה, כשידברו איתם על אולימפיאדה, הם יידעו שגם נשים לקחו בה חלק ומרחו את גופן בשמן לקראת התחרויות.

דוגמה נוספת ללמידה משמעותית במוזיאון היא התערוכה "בין דוד לגוליית

מוזיאון ארצות המקרא בירושלים מציג אוסף מרשים וייחודי שמקורו בארצות התנ"ך, ומגולל באמצעותו את סיפורן של התרבויות העתיקות ואת ההיסטוריה של תקופת המקרא. המוזיאון, השוכן בסמוך למוזיאון ישראל, מציין 25 שנות פעילות שבהן הוצגו בו כמה תערוכות יפות במיוחד, לצד תצוגת הקבע.

קעת מוצגת במוזיאון תערוכה נפלאה של כלי חרס ומוצגים ארכאולוגיים שאצרה ד"ר סילביה רוזנברג, תחת השם "אלים, גיבורים ובני תמותה". התערוכה עוקבת אחרי התרבות היוונית מתחילתה ועד לשיאה, במאות החמישית והרביעית לפני הספירה. כמו ברוב המוזיאונים, גם במוזיאון המקרא פועלת מחלקת חינוך המבקשת לחשוף ילדים ובני נוער לתכני התערוכות באופן חויתי ומותאם לגילם. את המטרה הזאת מנסחת ד"ר עדית קמחי, המנהלת הנמרצת של מחלקת החינוך, כך: "שמעתי-שכחתי, ראיתי-זכרתי, עשיתי-ידעתי".

קמחי, שהגיעה למוזיאון לפני כשנה וחצי, יזמה רפורמה קטנה בכל תוכניות החינוך, שעיקרה הסטת המיקוד מהשאלה 'מה מעביר המרדף לתלמידים' לשאלה חשובה יותר – 'איזו חוויה עוברים המבקרים הצעירים במוזיאון'. "מילת המפתח היא פשטות", מרגישה קמחי. "הפעילות היא התנסות בסיסית וקלה ליישום, שבזכותה צובר הילד ביטחון בידע שלו, ונהנה מחוויה שתיחרת

תלמידים בפעילות במוזיאון ארצות המקרא